

מחני' כר"מ וא"כ ליכא בוכחא דעבד כשר לכולכ
 בנט ע"כ ר"י דכוא מארי דכירושלמי סתם אפי'
 צכולכ לפסול עבד, כגס דר"י כששמע מרז ושמואל
 דכלכ כר"א חזר בו מ"מ אפשר לומר דכוא
 ירושלמי דפ"צ אחיא קודם שחזר בו או דסתם בשעת
 ר' ינאי רבו, ולפי"ז זכינו שאין מהירושלמי קושי'
 וכנה כש"ע צאה"ע סי' קמ"א סל"ג כצ"ל דעב
 זו בשם י"א, וכבר חמה כצ"ה והצ"ש צסקי"ד
 אמאי צפי' ל"ה סתם לפסול, ומ"מ לדעת בטוש"ע
 וברמז"ס עדיין קשה ונ"ל דהנה מתבאר מתום'
 צ"ב קמ"א ע"א וע"י חוס' צ"מ ס"ט סוע"א
 דהצות כיו להס כל דין בני נח לקולא ולחומרא,
 וכ"כ קלח מרש"י ע"ז ג"א ע"א ד"ה לצ"י וא"כ גם
 יצחק בעלמו לא ה"י צתורח גיעין וקידושין דעכו"ס
 אינס צתורח גיעין וקידושין ואס כן מה חילוק
 צינו לצין עבד הא עבד מ"ע פסול מפני שאינו
 צתורח גיעין וקידושין וכוא גם כן אינו צהוגו"ק,
 אמנס ראיתי צפרישכ צאה"ע סי' ל"ה שכ' וז"ל
 וקי למה לא אמר אלל עכו"ס ג"כ כטעם מפני שאינו
 צהוגו"ק, וי"ל דחשוב צהוגו"ק משום דצידו להצגייר,
 ואע"פ דקי"ל לאחר שצהגייר אינו מקודש משום
 דכוא דשלצ"ל מ"מ שליח שאני כואיל ורחוי לכך
 אלל עבד אינו צידו להצחחרר עכ"ד.

סימן פ"א

שו"ר לכבוד תלמידי אהובי וידידי הרב
 החו"ב בחד"ת, חכם וסופר, חמאת"ג יו"ש
 כש"ח סו"ה יעקב (שליפ"א) ז"ל דזמ"צ
 בק"ק טיידאן.

שא"לתו שאלת חכם נכון הגיעני ע"ד כנשים
 אשר מקרוב נכגו א"ע לישא על ראשן
 „זשיאלחן" וכוא נעשה ממין כנראה כשערות וע"ג
 פרום מכסה דק מחוטין מעשה רשא צאופן שכמן
 כנראה כשערות נראה מחוך כפרוסה, ועד עתה
 ה"י לנצשין מטפחה ע"ג כזשיאלחן, ועתה פרלו ללכת

צתובות הקרי' כזשיאלחן לצד צלי מטפחה, ורו"מ
 כאריך וכציה מהד"ח ח"צ סי' נ"ט דאפי' צדצר
 הדומה לשער אסור, ומכ"ש כזשיאלחן, וגם יש
 לאסרו לפמ"ש החת"ס חאו"ח סי' ל"ו דלריבין
 מטפחה וכובע, וצחד לא סגי, וכזשיאלחן צודאי לא
 עדיף ממטפחה לצד אפי' אס כוא מכסה כל כראש,
 ומכ"ש אס אינו מכסהו לגמרי, וגם צשציל שוכגו צו
 איסור עד עתה ע"כ אין להחירו, עכ"ד, והנה לדינא
 כל דצריו נכוניס דצודאי איסור גמור כוא כמ"ש
 החת"ס שס לענין מטפחה לצד צלי כובע דכיון דנכגו
 הצות הצותינו לאסור נעשה ממנהג זה דת יכודית,
 וכעוצרת ע"ז יולאה צלי כחובה, ע"ש וכ"ש לג"ד,
 אך למטן לצר חומר האיסור כגני להצחיק דצרי
 צצותינו צוב ואעיר כערות קטנות צדצריכס הקדושים.

א"תא צתובות ע"צ ע"א ואחכו דת יכודית
 יולאה וראשה פרוע, ופריך ראשה פרוע
 דאורייתא ה"א כו' ומשני דאורייתא קלתה שפיר דמי
 (ופרש"י קלתה סל שיש לו מלמטה ציה קיבול
 להולמו צראשו, וציה קיבול מלמעלה לתת צו סלך
 ופשתן) דת יכודית אפי' קלתה נמי אסור ע"ש,
 וברמז"ס צבי אישות פכ"ד ה"צ כ' ואיזו כוא
 דת יכודית כוא מנהג הצניעות שוכגו צנות ישראל
 יולאה כו' וראשה פרוע ואין עלי' רדיד (צעיף) ככל
 כנשים אע"פ ששערם מכוסה צמטפחה כו' עכ"ל
 ויש דקדק למה כוסיף ברמז"ס לפרש דכוא מנהג
 הצניעות כו' הא צש"ס ליתא זאת, וכוא אין דרכו
 להצחיק רק לשון כש"ס ועוד דקדק, כנאר שצע
 צהצונכ שנסופו, וכו"ד צהצונכ מאכבה ח"א
 סי' מ"ח למה כ' ברמז"ס מטפחה, הא צגמרא מזכר
 קלתה, וא"כ שמת צמטפחה ליכא אפי' דת יכודית,
 וכתה כוא דברמז"ס צא לאשמועינן חידוש דלא סגי
 צקלתה לחוד מצי עעמיס, א' דלא עביד ציחוד
 לכסוי השער, צ' שאינה כסוי מעליא מחמת שכוה
 מלא נקציס, ואינה מכסה לגמרי השערות, אלא אפי'
 מטפחה אע"פ דעביד ציחוד לכיסוי השער וגם כוא
 מכסה לגמרי השערות מ"מ לא סגי, דשני כפויס
 גמוריס צעינן כמטפחה ורדיד, משום דזה מנהג
 יכודית שוכגו צנות ישראל עכ"ל וע"ש שבאריך,
 וכנה כגס כו' דצרי כצ"ש לודקיס ואמתייס, מ"מ
 עדיין טעמא צעי צתמח מנ"ל להרמז"ס ד"ז, ונלע"ד
 דברמז"ס למד כן מהירושלמי צתובות פרק כמדיר

כ"ו דאיחא שם היואלה בקפלטין שלב כ"ו למצוי.
 יש זה משום יולאח ורלשכ פרוע עכ"ל וע"ש בהק"ט
 דפי' דקפלטין הוא בגד דק שמנחה על רלשכ.
 וכפ"מ פי' דכוח מטפחה וא"כ מבואר דמטפחה
 נמי איכא דת יכודית. וכשתחא חס נאמר כמו שבבין
 כב"ש דקלחה הוא מלא נקבים ואינה מיוחד לכסוי
 כשער. א"כ נימא לשיטת הש"ס דילן דדוקא בקלחה
 כזאת איכא דת יכודית. אבל במטפחה ליכא חפילו
 דת יכודית וא"כ מלינו פלוגתא חדשה בין הש"ס
 בבלי וירושלמי. וכבר כויל לן הב"י באכ"ע סי' י"ז
 בדין ראוכו מגוייד דכל היכא דמליגן לפרושי בגונא
 דלא ליפליג בבבלי וכירושלמי, ערוך עפי' חט"ס
 שהפירוש יחי' דחוק קלח עכ"ל וע"ש וא"כ חל עלינו
 חובת הביאור לבאר דבריכם באופן דנא ליפליגו.
 וע"כ פי' הרמב"ם דקלחה הנזכר בבבלי הוא כלי
 שיש לו ב' קיבולים. וארוג לכן ב' שוליים. כעין שני
 קלחות המדובקין בשוליהן ממש. ובית קיבול אי'
 מיוחד לכסוי הראש. ובבית קיבול כב' לתת בו פלך
 כמו שפרש"י בג"ל וא"כ ממילא הוא כסוי מעליא
 דע"י שני השוליים נסחמין הנקבים. ואעפ"כ איכא
 צ"י דת יכודית. וא"כ גם דעת הבבלי כהירושלמי
 דאע"פ דכוח מיוחד לכסוי כשער וגם הוא כסוי
 מעליא מ"מ יש בו משום דת יכודית. וכשתחא חס כ"ו
 הרמב"ם מעתיק קלחה כלשון הבבלי כ"ו לריך לבאר
 כדי שלא יחי' מקום לעטוה ולומר דבבבלי וירושלמי
 פליגו בג"ל. וכוח חין דרכו רק להעתיק כלשון
 הנזכר בבבלי או בירושלמי בלא ביאור. ע"כ העתיק
 מטפחה הנזכר בירושלמי. ומטפחה אינו לריך לבאר
 מהו כי הוא נתבאר ממק"א כמ"ש לקמן. חכן הוא
 גופא עטמה צפי למח צעינן שני כסוים. ע"כ הוסיף
 הרמב"ם בעטס משום דכוח מוכג הלניעות שמוגו
 משולם ע"כ הוא דת יכודית דמנכג חבותינו תורה
 הוא. וכל המשגה עובר על איסור בחקוהיכס לא
 חלכו כמ"ש הדברי תיים ח"א חיו"ד סי' ל' דהיכא
 דבנות ישראל משמרות מהילוך זה משום לניעות.
 העובר והולך במלבושי הפריוות עובר על לאו דלא
 חלכו ומלקין אותו עכ"ל ועש"כ בדבריו הקדושים.

וז"נה מטעם זה הוכיח בבאר שבע בג"ל דכ"ש
 דאסור ללאח בפאה נכרית מגולה דכא בודאי
 גרוע הוא ממטפחה ע"ש. ובמג"א כס"ו ע"כ סק"ב
 כ' עליו דכאריך בדברים דחויים. וכבר כאריך המור

וקליעב שם לחמור מאוד על המג"א דדמי לדברי
 כב"ש בגיגא דחיטתא. וכיים דדברי כב"ש שרירין
 וקיימין ומינה לא חזוע ע"ש. וגם בגאון צעבי"מ
 עעב"מ צהשו' מאכבכ ח"א סי' מ"ז חמח מאד על
 כמג"א וכאריך בזה ע"ש. ובפמ"ג בא"ח שם ובחשו'
 מאכבכ סי' מ"ח בקשו על כב"ש מדמשיני בש"ס
 כנ"ל מדאורייתא קלחה שפיר דמי כ"ו. ולא משני
 פאה נכרית מדאו' שפיר דמי כ"ו אלא ודאי ש"מ
 דפאה נכרית גם דת יכודית ליכא ע"ש.

אמנם חכמי הפלג דברי רבא קא חייגא אבל חיובתא
 לא קאחזיגא. חדא דבמכתב"ק לפי שעה
 נעלמה מהם דברי רבינו בערוך צערך קפליטין שבידא
 בירושלמי בג"ל היואלה בקפליטין כ"ו ופירש דכוח
 שער וחלתלים ופאה נכרית. עכ"ל. ובמחרגס כ'
 „באחר שייטל פריקע", ע"ש וא"כ לפירושו מבואר
 דבאמת יש בפאה נכרית משום דת יכודית. וכשתחא
 עכ"ל דכא דנקטב בגמרא קלחה הוא לרבותא דגם
 בקלחה איכא דת יכודית. ומכ"ש בפאה נכרית
 דנראה כעין שער שלב פשיטא דאיכא צ"י משום דת
 יכודית כדנקמן. ועוד קא חמיגא. דלא פסיקא ל"י
 להש"ס לישיני בפאה נכרית משום דיש מקום לומר
 דכוח אסור מדאורייתא דכא הוא דמי ממש לשער
 שלב. וכל הרואה אותן ידמה צעינו כליעו בן
 שערותי' ע"כ יש צ"י איסור מדאורייתא משום
 פריוות כמו בראש פרוע לגמרי. וגם לפמ"ש בד"ח
 כנ"ל יש בפאה נכרית איסור מדאורייתא משום
 בחוקותיכס לא חלכו. וא"כ לא כ"ו מלי הש"ס
 לתרן פאה נכרית מדאו' שפיר דמי כ"ו דכא עכ"פ
 איכא איסור דאו' משום בחוקותיכס. שוב ראיתי
 בישיבת יטקב באו"ח סי' ע"ב סק"ג שחמכ ג"כ
 על המג"א וכתב דדיחוי זה חוזר ונראה הוא וצטוף
 דבריו כתב דכיון דכך דיגא דיואלה ורלשכ פרוע
 מטעם פריוות קאחתינן עלב. וכיון שאינו ניכר כשער
 של פאה נכרית חס הוא משער גופה או משער
 נכרית ע"כ הוא אסור. ואח"כ הביא דברי הרמב"ם
 שפי' בפאה נכרית הוא מנצטת של שער שרגילים
 בגשים נשחה על ראשם. וכיים דכא דקאמר הש"ס
 דאורייתא הוא ולא מוקי לה בפאה נכרית (כקו'
 כפמ"ג ובחשמ"א בג"ל). היינו דממ"ז או דאף
 דת יכודית ליכא. או דיש איסור תורה עכ"ל וכוונתו
 הוא דבמנצטת של שער ליכא איסור אף מדת

יהודית. ונפאה נכרית. באחר שיעול" יש איסור חורה עש"ה. אכן לכאורה קשה ע"ז מרביו הערוך בג"ל דמבואר מדבריו דנפאה נכרית כזה ליכא אלא איסור דת יהודית וכ"כ הב"ש וכל האחרונים. והד"ח ח"ב חיו"ד סי' נ"ט. וי"ל דצומניכס לא ה"י הפאה נכרית דומה ממש לשער של גופה. ובישי"ע מירי צאס הוא דומה ממש לשער של גופה. וכעין זה כתב ג"כ בחשו' מאהבה שם. וגם כה דכתב בישי"ע דצמגנעות בג"ל ליכא איסור. עכ"ל דמירי צאופן שאין בהם חשש החדמות לאוכ"ע דהיינו שאין האומות נושאים מגנעות כאלו משער. אבל היכא דהוא חק האומות בודאי יש בו איסור דאורייתא משום בחוקותיהם כמ"ש רבינו הד"ח בג"ל וכ"כ בשו"ת צית שלמה חיו"ד מהדו"ב סי' קל"ז לענין נשים עש"ה.

איברא ראיתי להחשו' מאהבה שם שהקשה ע"ד הב"ש בג"ל שכי' דהאשה לריכה שני כסוים גמורים ומיוחדים כמטפחה ורדיד. וכתב הוא דדבר זה אין הדעת סובלתו דשער ראש האשה לריך כלי צחוק כלי. ולריך שיכי' מיוחדים לשם כסוי. דאין יעלה על הדעת דרבינו משה הוסיף מדעתו דבר שלא נזכר בתלמוד כו' ע"כ בעיקר כמ"ש הב"ח צא"ה ע"י קט"ו דהמטפחה שנקט הרמב"ם הוא נמי מעשה רשע ויש בה נקצים כנקבי הסל ואינו מכסה כל השערות וכ"כ הערוך צערך קלת. וע"כ יש בו משום ד"י וכן נמי כונת הירושלמי בג"ל עכ"ד והאריך בזה. אכן לע"ד לא ניתן להאמר כלל דמטפחת מלא נקצים כנקבי הסל דהא חנן בכלים פכ"ד מו"ד ג' מטפחות הן של ידים כו'. וכן בס"פ כ"ו העושה מטפחת מן העור כו'. ובפכ"ח מ"ה כסת שעשאה מטפחת. ומטפחת שעשאה כסת כו' יע"ש ומבואר דמטפחת הוא צגד עב וראוי לקינוח ולכסת ולחכריך. וכ"פ החפ"א"י שם חמנ"ס יש להקשות מפכ"ד מט"ז ג' סככות (ופי' הרע"ב דעשויים כעין רשע שנושאת הנשים על ראשו) כו' ושל יולאת לחון עכורה ופי' בר"ב סודר שנותנת הנשים על ראשו כשיוולאת לחון ע"ש. ומשמע דהנשים נושאת על ראשו כעין מעשה רשע ויוולאת בהן לחון. אבל לק"מ די"ל דיש להם שני כסוים על ראשם לכסות שערותיהם. ועליוסם היא נותנת למעלה הסככה הזאת. ולפי פי' הב"י של בר"ב דהיינו זונה וכ"פ הרמב"ן עכ"ח פרשת וישב.

ומשמע מדבריו דצממת השערות נראית מתוכה. י"ל דרק זונה יולאת זה אבל הנשים בלנותות אינן יולאת בהן דהא עכ"פ אפילו לפמ"ש החשו' מאהבה איכא צ"י משום דת יהודית. והשחת לפמ"ש דמטפחת הוא צגד גמור ועב. א"כ ליכא ראוי כלל ממה שהביאו מהערוך צערך קלת שפי' דקלתה הוא כפה שצראשה ע"ש דהא איחא בפכ"ח מ"ה כפה ונחנו על הספר כו' טמא מת. ופי' בר"ב דהוא מטפחת שצראש האשה ע"ש ומשמע דכפה הוא צגד גמור כמטפחת. והגם דפכ"ד מט"ז פי' בר"ב דסככה היא כפה ע"ש י"ל דלאו דוקא הוא כפה. אוי"ל דשני מיני כפות יש. א' כעין סככה וא' כעין מטפחת. וא"כ י"ל דהערוך כוננו על צגד גמור. וראוי לזה דהא הערוך פי' דקפליטון הנזכר בירושלמי הוא פאה נכרית פריקא כו"ל. והיא כסוי גמור כמ"ש הא"ר צאו"ח סי' ל"א והוצא גם בחשמ"א שם וא"כ להירושלמי גם בכסוי גמור איכא צ"י משום ד"י. והשחת אס נימא דקלתה דהיינו כפה הוא רק כסוי מלא נקצים א"כ נשוי פלוגתא בין הצבלי להירושלמי. דלכצבלי רק בכסוי מנוקב איכא משום ד"י אבל לא בכסוי גמור. ולהירושלמי גם בכסוי גמור איכא משום ד"י. וכבר הבאתי מהכ"י וכן כתבו הראשונים דאין לעשות פלוגתא ציניכס היכא דאפשר להשוותם. א"י דגם הצבלי והרמב"ם והערוך מירי בכסוי גמור ואעפ"כ איכא משום ד"י ועכ"ל משום דבעינן שני כסוים וא"כ דין זה מבואר בצבלי וירושלמי. ואה"י דבעינן כלי צחוק כלי משום דשער צאשה הוא ערוה ואיסור חמור כמ"ש בצוה"ק פרשת נשא קכ"ה ע"ב חוננא (קללה ועונש) ליחי על צר נש דשנך להנחתה דחחזו משערה דרישה לבר כו' והחתא דאפיקת משערה דרישה לבר לאתחקת צ"י גרים מסככותא לביתה. וגרים לבנהא דלא יתחשבון דברא וגרים מלה אחרת דשריא בציתה כו' פוק חמי כמה פגימו גרים כהוא שערט דחתתא. גרים לעילא. גרים לחתא. גרים לצעלה דחלטייא. גרים מסככותא כו' רחמנא לישבון מחליפו דלהון כו' צגין כך צעיא לחתא דאפי' עסיכי (קורות) דציתה לא יתמון שערט חד מרישא כ"ש לבר עכלה"ק. וכיון דהם גורמין כ"כ רעות ר"ל ע"כ גזרו חז"ל לכסותם צשני כסוים גמורים דהא בעינן כהו שמורה יחירה. וע"כ גם המחבר צא"ה ע"י סי' קט"ו ס"ד סתם והעתיק לשון הרמב"ם בג"ל ומשמע דבעינן שני כסוים גמורים.

מיירי רק לצעלה ולק"ש חבל גבי אחריו אסור לקרות ק"ש כנגד כיון דאסורה משום פיריזותא כיו ערוכה. וראוי דלא מייחסי להאי דינא דבג"ב דאב"ע ע"ש ובאר"ך דבב.

וכ"פ כל האחרונים דאסור לאשה ללכת לרב"ר או למבוי במטפחת לבד דהיינו „בהאחר הויבט" צלי רדיד ומכ"ש דפאה נכרית לבד. אלא צריכה לשום עלי' גם רדיד או מטפחת שקורין „טיכעל" דשני כסוים צעין.

ורענין דינא מסיק החשו' מאהבה שם דגם כהכ"ג והמג"א לא בחירו דפאה נכרית כעין „פריקע" דהיינו שערות המככות כל ראשן וגראין כפרוטי כראש דזכו איסור גמור. אך כס מיירי דפאות שעושין תחת שתי הככות כצד ראשן על הצדדים והפדחת. וגם זה רק מדינא חבל כבר בוכיחן כגביא ע"ז יטן כי גזכו צווח ליון וגוי' ולכן זה מדרכי כלוועות. ולא צעזיל נשים כאלו נגאלו אבותינו ממאריס כי בן הנה צעזכריו להאר"ך גלותינו. ובצבילן אנו בקון צעניו בגוים עכ"ל וע"ש שכתב"ך. וכו"ד בשד"ח שם ס"ג. וע"ש ס"ב שכתב כי עון זה מביא מגפה ר"ל כי מגפה ר"ח מפני גלוי פאה כנשים. וצעלה שיש צידו למחות ואינו מוחה נקרא רשע אוחיות שבר. ור"ח „שער" „צאשה" „ערוכה" שצ"ע לרמוז שחרד לשבע מדריגות גיבוס ע"ז עכדכ"ק ומעשה יחרד לבד איש ויחר ממקומו שצביל חאוב קלושה כזאת אשר אין צה לא הנאה גופניות ולא הנאה ממון יגרום ח"ו לעלמו רעה גדולה כזאת. וכ"ז גרס לנו אריכות בגלות. כשי"ח ירחם עלינו וישלח לנו משיח לדקינו צצ"י.

וראיתי צבית שמואל צאב"ע שם בק"ט שהעתיק מהחוס' דכחוצות שם דצחלר שאין רבים צחוכה ליכא איסור אפילו דפרועת ראש והקשה ע"ז מהירושלמי בג"ל דמשמע דוקא דקפליטין אין איסור צחלר. חבל צלא כסוי כולל אף צחלר אסור ע"ש. ולחומר הנושא י"ל דהחוס' ס"ל כפוי הערוך בג"ל דקפליטין הוא פאה נכרית. והוא דומה ממש לשערות של גופה (ודלא כשיטת הישי"ע בג"ג) והירושלמי אשמועינן צ' הלכות חדא דאפוי צמבוי ליכא צי' אלא משום ד"י ולא מדאורי'. ועוד דצחלר מוחר. וע"כ ס"ל להחוס' דה"ה פרוע לגמרי. דהא גם זה דומה לפרוע לגמרי. והא דלא נקט הירושלמי רבותא טפי דאפילו פרוע לגמרי מוחר משום דצעי לאשמועינן דמבוי ליכא אלא איסור ד"י אע"פ שדומה ממש לשערות של גופה. משא"כ דפרוע לגמרי איכא איסור דאורייתא. ובצביל דנקט קלחה הוא לרבותא כז"ל. וא"כ ממילא נדחיה בראוי שצביל כהכ"ג להחיר פאה נכרית מהא דשצח ס"ד ע"ב ויולאח אשה דפאה נכרית לחלר ע"ש. דהא צחלר ליכא איסור פרועת ראש וכ"כ האחרונים.

סיומא דפסקא הליכה צרכ"ר או צמקוס שרצים צוקעין צו דפאה נכרית שקורין האחר שייטל הדומה לשערות של גופה. וגראות דפרועת ראש לכ"ע הוא אסור מדת יבודית. ויולאח צלא כחוצה. ואולי הוא אסור מדאורייתא כמ"ש הישי"ע מטעם פרועת ראש. או מטעם צחוקותיהם ל"ח כמ"ש בד"ח ובצ"ש. ולצינח מגצעות שקורין ביטטן אס הוא כדרך הכתרים הוא איסור דאורייתא ולוקן עליו כמ"ש רבותינו בג"ל. וכן ללאה צבפה שקורין האחר הויבט לבד צלי רדיד או מטפחת הוא איסור גמור מד"י. ומכ"ש דצושיאלן לבד דנראית כעין פרועת ראש צודאי הוא איסור גמור מד"י. אמנם אפילו דהאחר הויבט תחת הצושיאלן יש איסור גמור. כמ"ש בד"ח חיו"ד ס"י ג"ט מכר"ג ובריב"א דאפילו ליתן חתיכה משי וכדומה על הפדחת שיביי דומה לשער אסור דהא הוא דח יבודית ע"ש ומכ"ש

אכן ראיתי בשד"ח אס"ד מערכת ד' שצביל מס' צי"ח שכתבה על בג"ל ממ"ש בד"מ צאו"ח ס"י ש"ג סק"ו עש"ב. חבל לע"ד לק"מ דבד"מ מיירי שם צחלר דהוא מליון עמ"ש העור ויולאח צחלר. וע"ז כתב דמוחר לגלות פאה נכרית כו' חבל שערות גופה אסור דהוא ס"ל כהסמ"ג וכשה"ג המובא צצ"ש צאב"ע שם דגם צחלר יש איסור פרועת ראש. וע"כ נוראות נפלאיתי על רבינו הפמ"ג צמ"ז צאו"ח ס"י ש"ג סק"ט שהעתיק מהד"מ דמוחר ללאה דפאה נכרית מגולה לרב"ר. וסוים דכ"כ כהכ"ג. ובמכתב"ק ז"א דבד"מ צעורים שלפנינו וגם צד"מ הודפס צפ"ע צשנה חק"כ ליתא חיבת „לרב"ר" ומיירי צחלר כמ"ש. וממילא נמי אין ראוי ממ"ש ברמ"א צאו"ח ס"י ע"ב ס"א דכ"ש שער נכרית. דהיינו נמי צבית או צחלר שאין רבים צוקעין צו. וכ"כ צמור וקליטה דבג"ב

בהזשיאלן שבוואי יש צו דמיון יוחר לשער. ע"כ
 בודאי איכור גמור ללאה צו בלי עיכעל ע"ג. אבל
 תחת עיכעל אין איכור ללאה צו אע"פ שגראה
 קלה אלל המלה. כיון שאינו גראה להדיא אין להחמיר
 כ"כ כמ"ש בבא"ש בפירוש וכוזא באחרונים. ע"כ
 יאזר נח ר"מ כח וילרף עמו היראים שבעירו לבעל
 כמנהג הרע הזה וכל השומעין וזכרין יתזכרו בצני
 היי ומחויי אכי"ר.

סימן פ"ב

מלוא לקדשים. וכ"ז דוחק כמבואר להמעין דברמז"ן
 ילף מלוא מקדשים ועוד דלמא בארץ ברמז"ן
 וקאמר דשוחט קדשים כו' ואפי' חטאת כו' כל"ל
 דשוחט חטאת כו' וממילא ידעין דכ"ש שאר קדשים.
 ועוד שכי' כדאי' בפ"ק דזבחים. הא עיקר מומר
 דרב הוא צפוס"ד דזבחים מ"ו ע"ב ולא בפ"ק גם
 ראיתי צבי"ל חיו"ד ס"י או' ו' דלמא לפרש דברי
 ברמז"ן דמלכ משום דלא אמר צפס רק חשב
 במחשבה, וג"ז דוחק עלום דכל ברמז"ן סתמא
 קאמר ובאופן דמיירי בש"ס מיירי נמי ברמז"ן ואם
 כונת ברמז"ן הי' לחלק צוב. הידוע גדול כזה
 כו' נ"י להשמיענו בפירוש ולא לסתום. ומכ"ע נמי
 לא נהירא לי מ"ש צוב בשו"ת מהר"י אשכנזי חאו"ח
 סי' י"ג ע"ש ותראה.

בעזחי"ת.

כבוד גיסי אהובי ויד"ג הרב הגאון החסיד
 כו' כקש"ח טו"ה אברהם יקיר (שליפ"א)
 זצ"ל.

אמנם ראיתי בשו"ת שו"מ מהדורא הנינא ח"ג סי'
 פ"ע שכתב דסברה ברמז"ן הוא דכיון
 דלאו מינה לא מחריב צב משמע דלא מחריב כלל
 וכ"ל סתמא וע"כ מראה נמי וכל דמשני אצוי צדי'
 מ"ו ע"ב דאינו מראה הוא רק דחוי' בעלמא אבל
 באמת לק"מ דרב הנה ופליג וגם י"ל דלא לשם
 חולין קא ממעט ר"י רק משום חולין קא ממעט
 דפסול כדרי"א שם ע"ש ודבריו תמוהין דאטו אן
 חכימו טפי מרבה ואצוי ומה דלא ניחא לכו למימר
 אן נאמריכו. אסתמכה. וגם בעיקר סברתו מלאחי
 צם' קרן אורח צפתוחתו לזבחים שכתב דכל דלאו
 מינה לא מחריב צב הוא רק לענין פסול משום
 דילפינן לה מקרא קדשים מחללין קדשים ואין חולין
 מחללין קדשים ע"כ לא ילפינן רק דאין מחללין דביינו
 לפסול גמור אבל לא לענין ריבוי דבריו גם לאו
 מינה מחריב ע"ש ע"כ נלע"ד ואליע דברי הש"ס.
 דאי' צריש זבחים כל הזבחים שזבחו שלא לשמן
 כשרים אלא שלא עלו לבעלים לש"ח חוץ מן כפסח
 וכחטאת כו' ובגמ' אי' טעמא דשלא לשמן. הא
 סתמא עלו נמי לבעלים לש"ח כו' מנ"ל כו' לשם
 ו' דברים הזבח הזבח כו' אמר ר' יוסי אף מי שלא
 כו' בלבו לשם אי' מכל אלו כשר שתנאי צ"ד הוא
 כו' אחני דלא לימא לשמו דלמא אחי למימר שלא
 לשמו. ואס"ד סתמא פסול אחני צ"ד מידי דמיפסל
 כו' עכ"ד הש"ס והקשה בחוס' תימה למא לו
 להאריך כ"ו הא צבדיא אמר סתמא כשר ע"ש.
 ובג"ל דכנה צתוי"כ ריש ויקרא פי"ד אי' ובקריב

בדבר מה דבדיק לן מר בשוחט עולה ושלמים
 לשם חולין אם עלו לבעלים לשם חובה,
 ובארץ דברים נחמדים והטיר מדברי ברמז"ן
 במלחמה צר"ב כ"ת. הנה לפלל דבריו הנועמים לא
 אוכל כעת. אך אכתוב הו"ד הקלושה בקלרה. ובמה
 דסיים אפתח פתחא לנפשאי וז"ל ברמז"ן שם בסוגיא
 דמל"כ אע"פ דמתן דמיס לר"י בלעבור לא צעי
 טונה דשוחט קדשים לשם חולין כשרין ועולין לבעלים
 לשם חובה ואפי' חטאת כדאי' בפ"ק דזבחים.
 כ"ה לזורק ואע"ג דמתעסק בקדשים פסול עכ"ל
 וע"ש ובדרוש וחידוש לרעק"א ז"ל בכתבים שם תמה
 ע"ד הא סוגיא ערוכה בזבחים מ"ו ע"ב השוחט לשם
 חולין כשר ואינו מראה. וכ"פ ברמז"ס פרק ע"ו
 מפסחמ"ק ע"כ כ' דע"ס הוא ונ"ל כשרים אלא דלא
 ענו לבעלים לשם חובה ואפי' חטאת ג"כ כשר עכ"ל
 וע"ש אמנם קשה להג' צראשונים כמ"ש הר"ח
 צבקדמתו לס' הישר ע"ש. ובשו"ת צי"ל חאו"ח ס"ס
 ז"א ראה ליישב דרב לשיעתי' דס"ל דמאל"כ אכ"ג
 דלשם חולין מראה נמי. והש"ס כנ"ל מתוך רק לרי'
 יוסי דס"ל דמל"כ (בפסחים קי"ד) וע"כ לש"ח
 אינו מראה. ואח"כ פירש דברמז"ן ס"ל לחלק בין